

АБРЕВІАТУРИ І ТЕРМІНИ МІЖНАРОДНИХ МОРСЬКИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

ALL IN (All Inclusive) – “Все включено” – означає, що вартість перевезень включає усі додаткові збори, передбачені умовами перевезення. Наприклад, якщо мова йде про фрахт на умовах LILO, це означає, що до ставки фрахту, крім завантаження і вивантаження, також включені усі супутні витрати: BAF, CAF тощо;

V/L (Bill of Lading) – коносамент – морська накладна на перевезення вантажу, що видається перевізником власнику вантажу. Засвідчує право власності на відвантажений товар. Може складатись: на пред’явника, на ім’я отримувача (іменний), за наказом відправника або отримувача (ордерний);

BAS (Base Rate) – базова ставка;

BAF (Bunker Adjustment Factor) – бункерна надбавка – додатковий збір до базової ставки фрахту, величина залежить від вартості палива на міжнародному ринку. Може змінюватись щомісячно або щоквартально. Як правило, розраховується відносно TEU (наприклад 500 USD/TEU);

BFR – морський фрахт;

Booking (Букинг, Букування) – бронювання усієї або частини вантажомісткості судна (місця на судні) для перевезення вантажу;

CAF (Currency Adjustment Factor) – додатковий збір до базової ставки фрахту. Величина залежить від зміни курсу валют. Може змінюватись щомісячно або щоквартально. Зазвичай, розраховується у % до базової ставки фрахту;

Carrier – особа, яка використовує власні або орендовані транспортні засоби для транспортування вантажів на основі укладеного з відправником договору;

Charter (Чартер) – договір між власником транспортного засобу і наймачем (фрахтувальником) про оренду транспортного засобу на визначений термін або рейс;

C.O.C (Carrier’s Owned Container) – контейнер є власністю перевізника;

Consignee – отримувач вантажу;

CUC (Chassis Using Charge) – збір за використання шасі;

CY (Container yard) – контейнерний термінал;

DC (Dry container) – тип контейнеру (сухий контейнер). Контейнер, призначений для перевезення “сухих” вантажів, які не вимагають спеціального температурного режиму;

DDF (Documentation Fee – Destination) – збір за оформлення документів у порту доставки;

Demurrage (Демередж) – штрафні санкції, які відшкодовуються за понаднормове використання контейнеру з моменту його вивантаження у терміналі до моменту вивезення з терміналу. Для судів – плата за простій судна понад узгоджений час на виконання вантажних операцій – сталійний час;

DEQ – Delivered Ex Quay (поставка з причалу) – міжнародний торговий термін Інкотермс. Означає те ж саме, що і DES, за винятком того, що перехід ризику не здійснюється до тих пір, поки товар не буде вивантажено в порту призначення;

DES – Delivered Ex Ship (поставка з судна) – умова договору міжнародної купівлі-продажу, що містяться у Інкотермс. Продавець виконав умови договору, коли він надав товар, який не пройшов митне очищення для імпорту, у розпорядження покупця на борту судна у визначеному порту призначення. Продавець повинен нести усі витрати і ризику щодо доставки товару до визначеного порту призначення до моменту вивантаження товару;

Detention (Детеншн) – штрафні санкції, які стягуються за понаднормове використання контейнера з моменту його вивезення з терміналу до моменту повернення порожнього контейнера до порту;

DHC (Handling Charge – Destination) – витрати на перевантаження у порту доставки;

Disbursement Account (Дисбурсментський рахунок) – документ, що містить перелік витрат на обслуговування у порту;

Discharging – вивантаження;

DOCS (documentation), DocsFee – збори місцевого агента лінії за оформлення документів. Можуть стягуватись як за коносамент, так і за контейнер;

DOOR – доставка від/до дверей – умова перевезення при відправленні/прибутті, яка означає, що вартість перевезення містить послуги з відправлення від/до вхідних дверей/складу відправника/отримувача;

ETA (Estimated Time of Arrival) – очікувана дата прибуття;

ETD (Estimated Time of Departure) – очікувана дата відправлення;

Feeder (Фидер) – морський перевізник, що здійснює перевезення вантажів (контейнерів) на суднах невеликої водотоннажності на короткі відстані між портами, як правило одного басейну або доставку контейнерів від/до порту завантаження на океанське судно;

FFC (Freight Forwarder Commission/Brokerage – Origin) – брокерська комісія;

FI (Free In) – вільно від завантаження – умова перевезення, яка означає, що фрахт не враховує вартість завантаження на судно;

FICY (Free in/Container yard) – завантаження у порту за рахунок відправника, доставка до контейнерного терміналу за рахунок лінії;

FIFO (Free in/Free out) – завантаження і вивантаження за рахунок відправника;

FILO (Free in/Liner out) – завантаження за рахунок відправника, вивантаження за рахунок лінії;

FIOS (Free in/out) – завантаження і вивантаження за рахунок відправника;

FCL (Full Container Loading) – контейнер, заповнений вантажем одного отримувача;

FO (Free Out) – вільно від вивантаження – умова перевезення, яка означає, що фрахт не враховує вартість вивантаження з судна;

Freight (Фрахт) – плата за перевезення вантажу;

GRI – планове збільшення базової ставки з визначеної дати;

Gross Weight (Вага брутто) – вага товару разом з упаковкою внутрішньою (невіддільною від товару до його споживання) і зовнішньою – тарою (ящики, мішки, бочки тощо);

HC (High Cube) – тип контейнеру. Контейнер (Хай кьюб контейнер) збільшеної місткості за рахунок збільшення висоти у порівнянні із стандартним контейнером;

Heavy Lift Charge – надбавка за перевищення визначеної ваги вантажу;

IMO Surcharge – надбавка за небезпечний вантаж;

Indossament (Індосамент) – передавальний напис на звороті цінного паперу, відповідно до якого права за цим папером переходять від однієї особи до іншої. Особа, яка здійснює індосамент, називається індосантом. Розрізняють повний (іменний) індосамент і на пред'явника, коли у передавальному написі не міститься ім'я особи, на користь якої здійснено індосамент, тобто він складається з одного підпису індосанта. Об'єктами передачі засобами індосаменту можуть бути векселя, чеки, коносаменти і інші цінні папери;

International Commercial Terms, INCOTERMS (Інкотермс) – збірник міжнародних торгових термінів, виданий Міжнародною торговою палатою. У словнику наводяться терміни з базових умов поставок, що стосуються процесу перевезень, оформлення постачання тощо;

ISPS – збір за безпеку у порту;

LCL (Less Container Loading) – контейнер, заповнений вантажем для різних отримувачів, збірний вантаж;

LI (Liner In) – лінійні умови при завантаженні, які означають, що вартість завантаження на судно входить до ставки фрахту;

LI-Door (Liner in / Door) – завантаження у порту за рахунок лінії, доставка до “дверей” клієнта;

LIFO (Liner in/Free out) – завантаження за рахунок лінії, вивантаження за рахунок відправника;

LILO (Liner in/out) – завантаження і вивантаження за рахунок лінії, тобто входять до ставки фрахту – повні лінійні умови;

LO (Liner Out) – лінійні умови при прибутті, означають, що вартість вивантаження з судна входить до ставки фрахту;

Loading – завантаження;

Manifest (Маніфест) – документ, що містить перелік коносаментів і надається митниці, а також агентам і стивідорам у портах призначення. Як правило, містить такі дані: найменування судна, порт завантаження, номери коносаментів, найменування, вага, обсяг і кількість вантажу за кожним коносаментом, найменування відправників і отримувачів вантажу, маркування вантажу;

Laytime (Сталійний час) – строк, впродовж якого перевізник надає судно для завантаження вантажу і тримає його під завантаженням вантажу без додаткових до фрахту платежів, визначається угодою сторін у чартері, за умов відсутності угоди — строками, прийнятими у порту завантаження;

Notify party – сторона, яку перевізник повинен сповістити про прибуття вантажу. Зазвичай, експедитор або інший представник отримувача у порту;

ODF (Documentation Fee – Origin) – збір за оформлення документів у порту відправлення;

OT (Open Top) – тип контейнеру. (Open top) Контейнер відкритий зверху для спрощення завантаження, який накривається брезентовим чохлам;

OHC (Handling Charge – Origin) – витрати на перевантаження у порту відправлення;

Order bill of lading (Ордерний коносамент) – коносамент, за яким вантаж передається “наказу” відправника вантажу, “наказу” отримувача вантажу, “наказу” банку або за передаточним написом того, за чийм “наказом” він складений. Якщо у ордерному коносаменті не вказано, що він складений за “наказом” отримувача, то вважається, що він складений за “наказом” відправника. Коносамент і відповідно право на вантаж іншій особі передаються за допомогою передаточного напису — індосаменту;

POD (Port of Delivery) – порт призначення;

POL (Port of Loading) – порт завантаження;

PSE (Port Security Charge – Export) – збір на безпеку у порту при експорті;

PSS (Peak Season Surcharge) – надбавка у зв'язку із сезонним зростанням обсягів перевезень у визначену пору року;

PCS (Port Congestion Surcharge) – надбавка у зв'язку з перевантаженням контейнерних площ порту;

Quality Certificate (Сертифікат якості) – документ, що підтверджує відповідність товару показникам якості, технічним характеристикам, вимогам безпеки для життя і здоров'я людей, навколишнього природного середовища, передбаченим умовами договору;

RF (Reefer container) – тип контейнеру. Рефрижераторний контейнер призначений для перевезення вантажів, які вимагають дотримання температурного режиму;

SEA (seafreight),O/F(oceanfreight) – морський фрахт;

Certificate of Origin (Сертифікат про походження) – свідоцтво, яке посвідчує, що даний імпортований товар виготовлений у даному місці;

SEC (security charges) – портовий збір за безпеку;

Shipper – відправник вантажу;

S.O.C (Shipper's Owned Container) – контейнер, що є власністю клієнта;

Statement (Стейтмент) – документ, який складається замість таймшита у тих випадках, коли відсутні необхідні умови обліку і розрахунку сталійного часу. Містить дані про час прибуття судна до порту, використання сталійного часу із зазначенням тривалості і причин перерв і простоїв, що мали місце. За даними стейтменту складається таймшит і виконуються розрахунки з фрахтувальниками з демереджу і диспачу;

Storage – ставка за понаднормове зберігання вантажу у порту. Розраховується з моменту вивантаження у терміналі до моменту вивезення з терміналу. Стягується за ставками порту.

Як правило, розраховується відповідно до TEU і має зростаючу шкалу (чим довше вантаж знаходиться у порту — тим дорожче кожен наступний день його зберігання);

S.T.C. (Said To Contain) – заявлено, що містить;

TC (Tank container) – тип контейнеру. Танк-контейнер призначений для перевезення газів і рідких вантажів;

TEU (Twentyfoot Equivalent Unit) – одиниця виміру вантажу, що дорівнює обсягу 1x20-футового контейнеру. 1x40-футовий контейнер = 2TEU;

THC (terminal handling charges) – витрати з перевантаження у порту;

Time charter (тайм-чартер) – договір фрахтування судна за часом. Судновласник надає на користь фрахтувальника судно на визначений термін за обумовлену плату. Як правило, у тайм-чартері передбачається, що власник судна несе витрати з утримання судового екіпажу, підтримки судна у придатному для експлуатації стані і його страхування, а фрахтувальник, крім плати за користування судном, приймає на себе оплату бункера, води, портових, каналних зборів і інших поточних й експлуатаційних витрат;

Time sheet (Таймшит) – відомість обліку сталійного часу вантажних операцій. Таймшит складається у кожному порту вивантаження/завантаження судна і підписується капітаном і представником фрахтувальника. Таймшит є основою для розрахунку демереджу і диспачу;

WarRisk – військові ризики, стягуються у портах, розташованих у зоні військових дій;

Waybill (Накладна) – документ, яким оформлюється відвантаження і приймання різних товарів, а також перевезення вантажів. Регулює відносини між відправником, перевізником і отримувачем вантажу;

Wharfage – портове мито;

WSC (Winter Surcharge) – зимова надбавка, що стягується у портах, де існує можливість заledenіння акваторії порту. Діє впродовж зимового періоду.